

TILLVÄXT med FÖRHINDER

Småföretagares syn på bankernas service och finansieringslösningar

Resultat och analys av enkätundersökning

Småföretagarnas Riksförbund 2026-10-21

FÖRORD

Bättre relation med bankerna skulle öka tillväxten i Sverige

Småföretagen är ryggraden i svensk ekonomi. Det är i de små företagen som nya jobb skapas, som innovationer tar form och där service och arbetstillfällen finns kvar även på mindre orter.

Småföretag är ofta det kitt som håller ihop lokalsamhället. Tillsammans utgör vi en kraft som sällan syns i debatten, men som märks direkt den dag den saknas: om landets småföretag stannade skulle Sverige stanna.

Därför borde förutsättningarna för att driva företag vara en angelägenhet för hela samhället.

Den här rapporten visar att relationen till bankerna i dag är ett stort hinder. Sju av tio småföretagare har upplevt problem med tillgången till bankkontor eller banktjänster. Knappt tre av tio beskriver sin bankrelation som positiv, medan 42 procent beskriver den som negativ. Allvarligast är finansieringen: knappt två av tio upplever att banken är villig att finansiera småföretag, och fyra av tio har avstått från satsningar på grund av bankens ovilja. Det är investeringar, anställningar och utveckling som aldrig blev av. Här finns en direkt koppling mellan bankrelationen och tillväxten i hela landet.

Kontanthanteringen upplevs ha försämrats påtagligt de senaste åren, även om den för många företag inte längre är avgörande i vardagen. Det småföretagarna framför allt efterfrågar är större förståelse för småföretag och bättre tillgång till lån och finansiering.

Resultaten ska inte läsas som en anklagelse, utan som en inbjudan till förändring. Vi ser flera konkreta vägar framåt. Bankerna bör bedöma kreditvärdighet bredare och väga in kassaflöde, affärsplan och företagarens erfarenhet, i stället för att i första hand kräva personlig borgen eller pant i bostaden. Bankerna bör också säkerställa att småföretag har tillgång till en kunnig och nåbar kontaktperson som förstår deras verksamhet, oavsett var i landet företaget finns. Från politiskt håll behövs bättre kapitalförsörjning till företagande. Slutligen vill vi se en återkommande dialog mellan bankerna och småföretagarnas företrädare, där utvecklingen följs upp över tid.

Det ska vara tryggt, enkelt och lönsamt att driva företag i Sverige. Med en bättre relation mellan banker och småföretag kan fler idéer bli verklighet och fler företag växa. Vi hoppas att rapporten blir en utgångspunkt för det arbetet.

Ghassan Ghaziri

Ordförande Småföretagarnas Riksförbund

1. Sammanfattning

Sju av tio småföretagare har upplevt problem med tillgången till bankkontor eller banktjänster. Syftet med undersökningen är att visa på relationen företagarna har med sin bank och vilka problem som man upplever. Framför allt visar enkäten att finansieringen är ett problem.

Undersökningen visar en bild av att småföretagares relationen till bankerna är långt ifrån problemfri. Finansieringsfrågan sticker ut som det största problemet: knappt två av tio upplever att banken är villig att finansiera småföretag, medan fyra av tio anger att bankens ovilja gjort att de avstått från satsningar. Det pekar på en direkt koppling mellan bankrelationen och företagets tillväxtmöjligheter.

Sammantaget ser knappt tre av tio sin relation till banken som positiv, medan nästan hälften 42% beskriver den som negativ — resten är neutrala eller osäkra. Flest svarande önskar en ”större förståelse för småföretag” och ”bättre tillgång till lån och finansiering” som de viktigaste förbättringarna.

Kontanthantering

Trots att drygt fyra av tio (44 %) har behov av att ta emot kontanter från kunder, åtminstone ibland, upplevs av en majoritet av respondenterna att kontanthanteringen påtagligt har försämrats de senaste 3–5 åren.

KORT SAMMANFATTNING

- ☒ Endast 18 % upplever bankens finansieringsvilja som god.
- ☒ 40 % har avstått satsningar på grund av uteblivet lån.
- ☒ Kontanthanteringen har försämrats snabbt (69 % märker någon försämring)
- ☒ Tillgänglighetsproblem är utbrett — 68 % har upplevt problem med bankkontor eller banktjänster.
- ☒ Mindre banker/nischbanker uppfattas som mer förstående mot småföretag av de som har en uppfattning, även om många (64 %) saknar erfarenhet att jämföra.
- ☒ Helhetsbetyget är polariserat, men lutar åt det negativa: 42 % är negativa, 27 % positiva och 31 % neutrala.

Om undersökningen

Undersökningen har genomförts som en enkät riktad till småföretagare och besvarades av 72 personer. Enkäten omfattade 15 frågor om företagets bransch och storlek, val av bank, upplevelser av tillgänglighet och bemötande, erfarenheter av lånefinansiering samt frågor om kontanthantering.

Resultaten nedan redovisas fråga för fråga, grupperade tematiskt. Andelarna är avrundade och baseras på respektive frågas faktiska antal svarande (n), vilket anges vid varje diagram. De svarande representerar en bred mix av branscher, med viss övervikt för tjänsteföretag och handel.

Hur många anställda har ditt företag? (n=71)

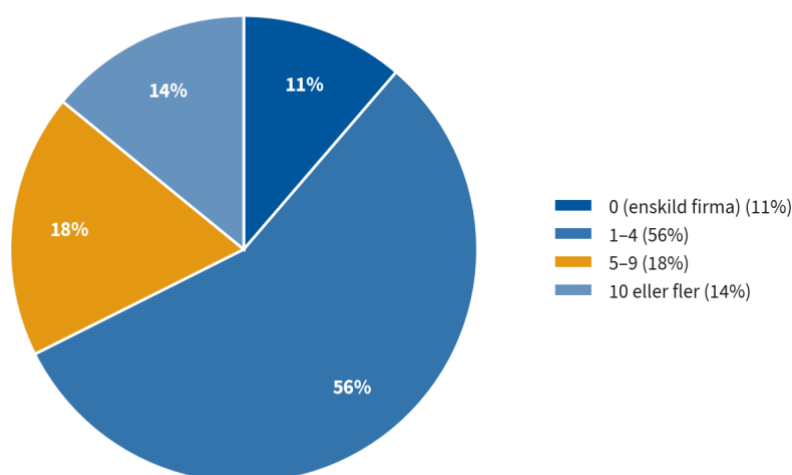

Diagram 1:1 Antal anställda

Undersökningen domineras av mikroföretag: över hälften (56 %) har 1–4 anställda, och tillsammans med enskilda firmor (11 %) utgör de mindre verksamheterna nästan sju av tio svarande. Företag med 5 eller fler anställda är en mindre men inte försumbar grupp (32 %). Det innebär att resultaten framför allt speglar de allra minsta företagens perspektiv på bankrelationen.

2. Bankrelationer, tillgänglighet och bemötande

Storbanker dominerar stort som val av bank (88 %), medan mindre/nischbanker används av 12 % och ingen av de svarande uppger enbart digital bank utan kontor.

Det speglar sannolikt både tradition och att storbankerna historiskt haft starkast lokal närvaro, men det gör också frågan om storbankernas tillgänglighet och bemötande extra relevant.

Vilken typ av bank använder du?
(n=72)

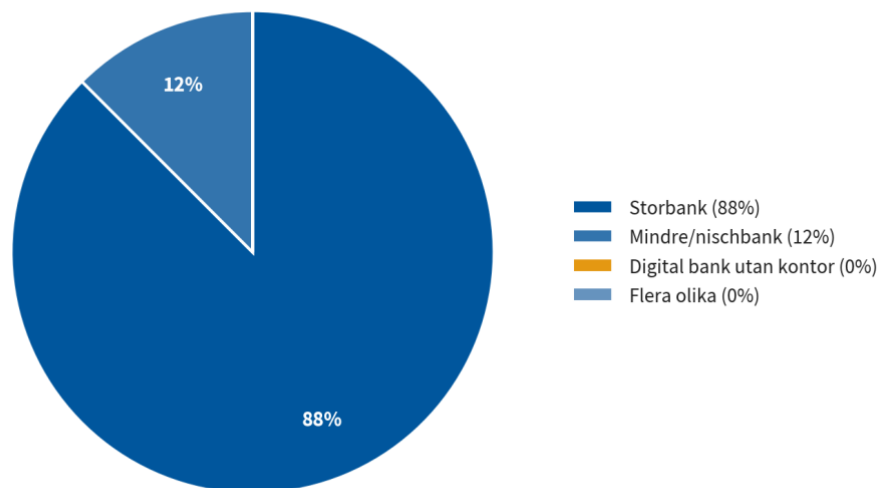

Diagram 2.1: Val av bank

7 av 10 upplever problem

Nästan sju av tio (69%) har upplevt problem med tillgång till bankkontor eller banktjänster, varav 31 % "ofta". Endast 32 % uppger att de inte haft några problem. Detta kan ses som en indikation på att den pågående nedläggningen av lokala bankkontor och neddragningen upplevs som ett reellt hinder i vardagen för småföretagare.

Har du upplevt problem med tillgång till bankkontor eller banktjänster?
(n=72)

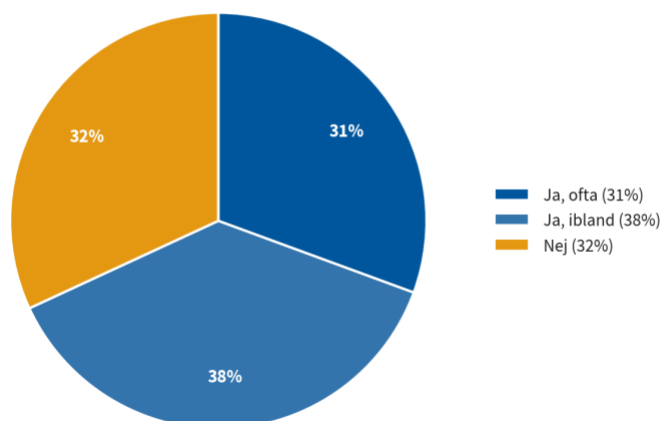

Diagram 2.2: Problem med tillgång till bankkontor/banktjänster

Lokala banker får bättre betyg

Helhetsbilden av relationen till banken är polariserad: knappt tre av tio (26 %) beskriver relationen som positiv, lika stor andel (42 %) som negativ, och resten är neutrala (31 %). Skillnaden är liten mellan ”mycket” och ”ganska” på båda sidor, vilket tyder på att relationen sällan är extrem åt något håll — men att den övervägande känslan lutar åt det neutrala till negativa.

Hur skulle du sammanfatta din relation till banken som helhet?
(n=71)

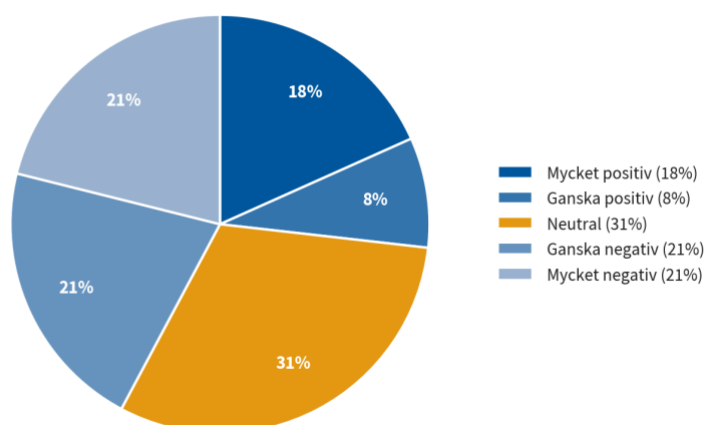

Diagram 2.3: Helhetsomdöme om bankrelationen

En majoritet (64 %) svarar att de inte vet om det finns skillnader i hur stora och mindre banker behandlar småföretag — en rimlig tolkning är att många aldrig har haft anledning att jämföra.

Bland de som har en uppfattning är bilden dock entydig: 30 % anser att mindre banker är bättre på att bemöta småföretag, medan ingen tycker att storbanker är bättre.

Upplever du skillnader mellan hur stora och mindre banker behandlar småföretag?
(n=70)

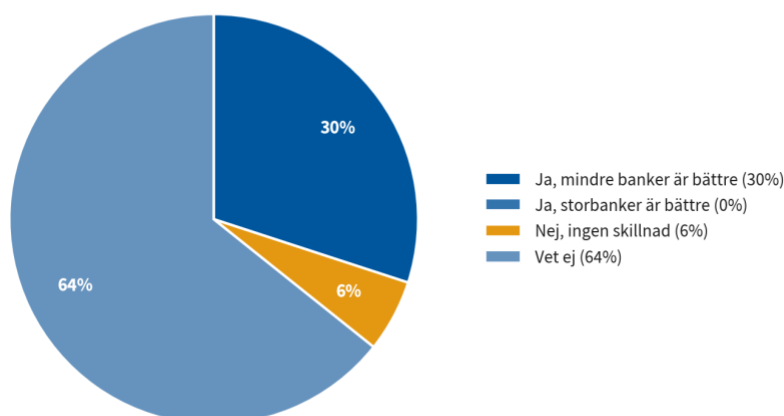

Diagram 2.4 Skillnad mellan stora och mindre bankers bemötande

3. Lån och finansiering

Nästan hälften (47 %) av de svarande har ansökt om lån hos sin bank under de senaste 3–5 åren, vilket visar att finansieringsfrågan är aktuell för en stor del av målgruppen.

Endast 18 % upplever bankens vilja som god ("mycket" eller "ganska"), medan 53 % upplever den som dålig — och hela 36 % som "mycket dåligt". Ytterligare 29 % vet inte eller har inte ansökt.

Hur upplever du din banks vilja att finansiera småföretag? (n=72)

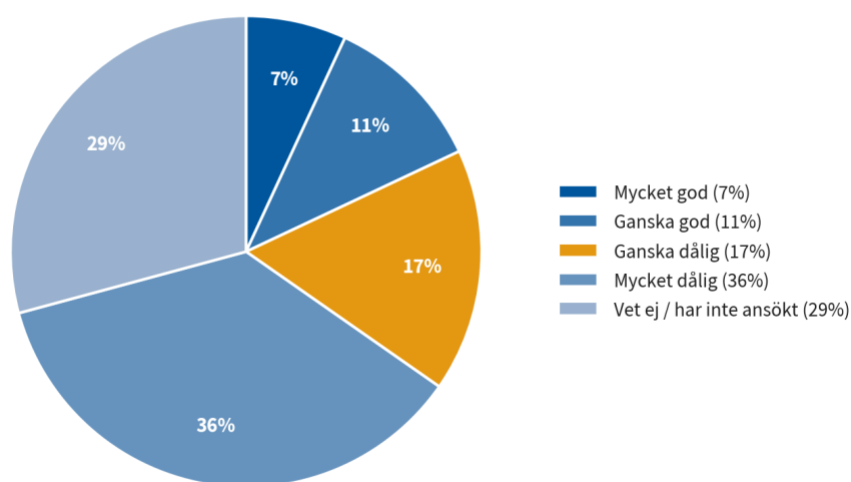

Diagram 3.1: Bankens vilja att finansiera småföretag

Uteblivna satsningar som konsekvens

Konsekvensen syns tydligt: 40 % av de svarande har någon gång avstått från satsningar för att de inte fått banklån. Det är en betydande andel som pekar på att bristande finansieringsvilja hos bankerna direkt kan hämma investeringar, tillväxt och nyanställningar hos småföretag.

4. Kontanthantering

Drygt fyra av tio (44 %) har behov av att ta emot kontanter från kunder, åtminstone ibland, medan 56 % inte har det behovet alls.

Har du behov av att ta emot kontanter från kunder?
(n=72)

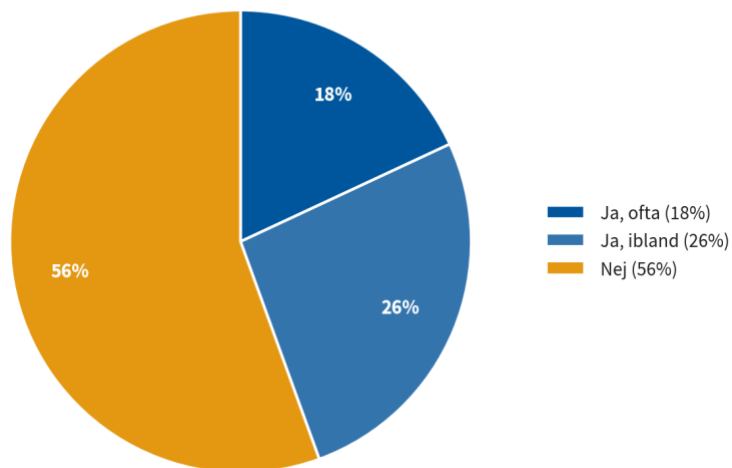

Diagram 4:1: Behov av att hantera kontanter

På motsvarande sätt har 46 % behov av att sätta in kontanter på bankkonto (ofta eller ibland), medan drygt hälften (54 %) inte har det. Kontanthantering är fortfarande en del av vardagen för en betydande minoritet av företagen, även om den minskat de senaste åren.

Har du behov av att sätta in kontanter på bankkonto?
(n=71)

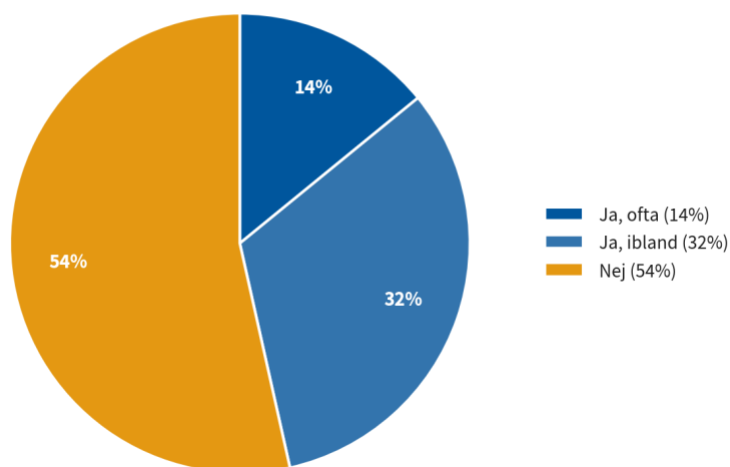

Diagram 4:2: Upplevd förändring i möjligheten att hantera kontanter

Har möjligheten att hantera kontanter försämrats de senaste 3–5 åren? (n=72)

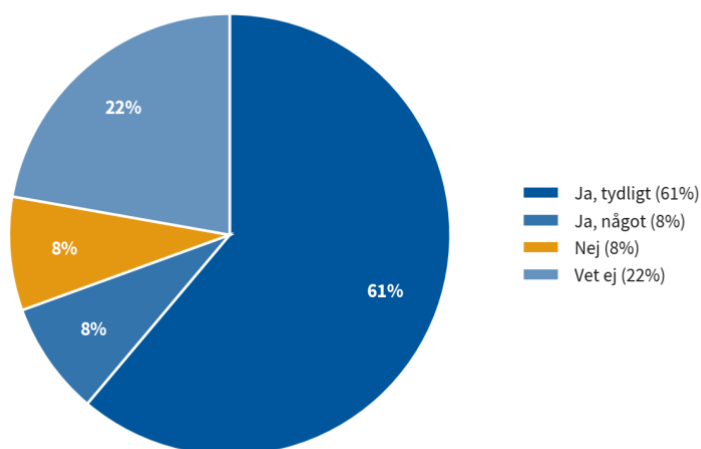

Diagram 4.3: Upplevd förändring i möjligheten att hantera kontanter

Här framträder en tydlig upplevd försämring: 61 % anser att möjligheten att hantera kontanter tydligt har försämrats de senaste 3–5 åren, och ytterligare 8 % märker en viss försämring. Bara 8 % upplever ingen förändring. Detta bekräftar bilden av en snabb omställning bort från kontanthantering i banksystemet, oavsett om det enskilda företaget själv har behov av kontanter eller inte.

Om ja – har din verksamhet påverkats negativt av detta? (n=62)

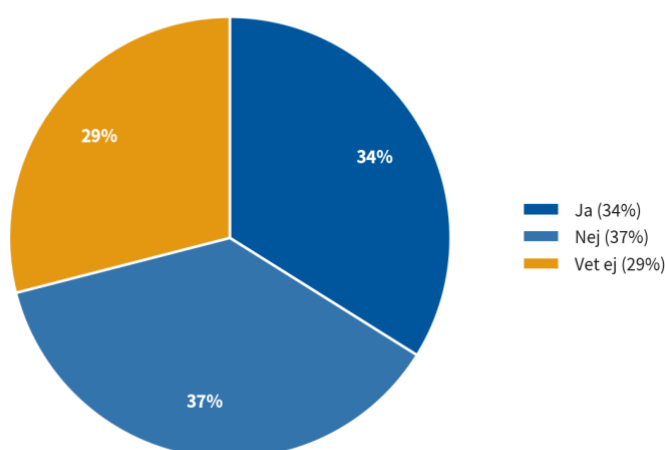

Diagram 4.4: Påverkan på verksamheten av försämringen

Bland de som upplevt en försämring uppger 34 % att verksamheten påverkats negativt, medan 37 % säger nej och 29 % är osäkra. Försämringen är utbredd, men slår inte lika hårt mot alla – sannolikt beroende på hur kontantberoende den enskilda verksamheten är.

**Hur viktigt är det för ditt företag att kunna hantera kontanter i framtiden?
(n=71)**

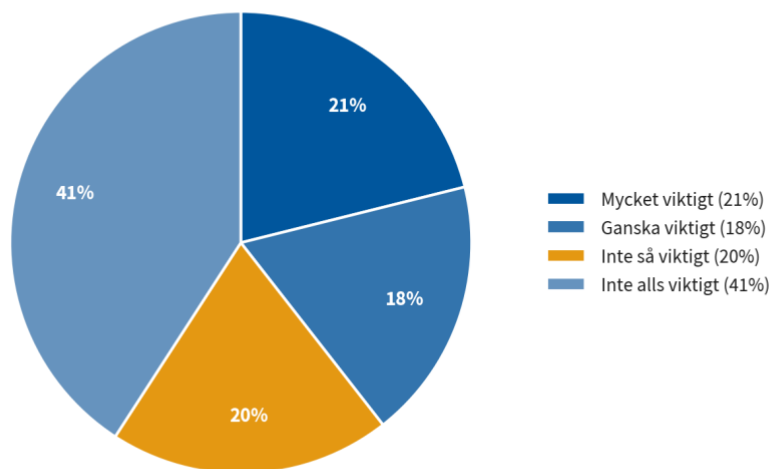

Diagram 4.5: Vikten av att kunna hantera kontanter i framtiden

39 % anser det viktigt ("mycket" eller "ganska") att kunna hantera kontanter i framtiden. Det tyder på att kontanthanteringens sannolikt inom handel och konsumentnära verksamheter, är en fortsatt viktig fråga.

5. Vad skulle förbättra relationen till banken mest?

”Större förståelse för småföretag” och ”bättre tillgång till lån och finansiering” är de två alternativ som flest efterfrågar, vilket väl speglar de problem som identifierats i undersökningens övriga delar — särskilt den låga tilltron till bankernas finansieringsvilja.

Bättre tillgänglighet till bankkontor (16 %) och lägre avgifter (13 %) följer därefter, medan mer personlig rådgivning (9 %) och enklare kontanthantering (4 %) prioriteras lägre.

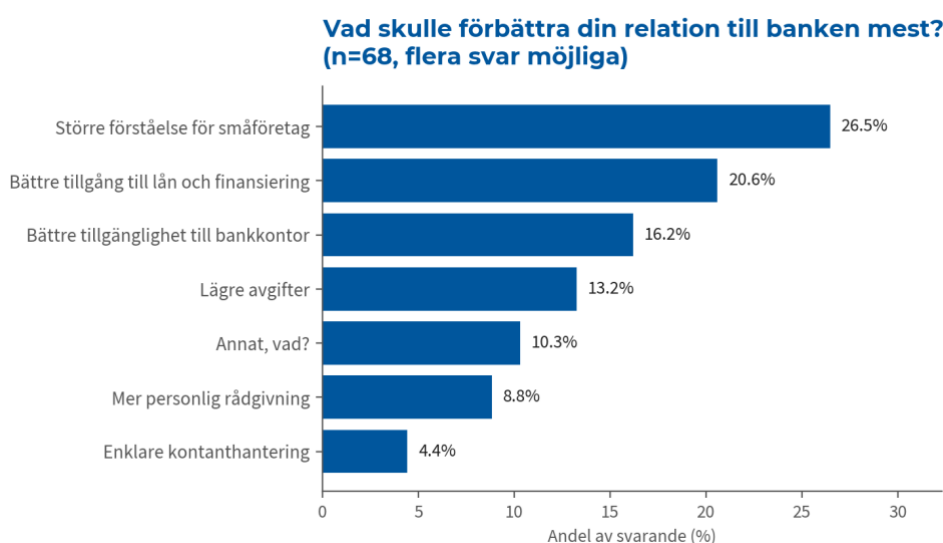

Diagram 5:1 Vad skulle förbättra bankrelationen mest?

Urval av alternativet ”annat”

- Mindre tidskrävande krångel av typen "känn din kund", som måste fyllas i tid och otid.
- Att digitala banken funkar även på helger och dygnet runt.
- Snabbare hantering av ärenden exempelvis betalningar och överföringar.
- Enklare kontanthantering, fler bankkontor, större förståelse för småföretag med bättre rådgivning
- En personlig bankkontakt man vänder sig till för hjälp med alla bankfrågor som dyker upp på företaget
- Större förståelse för småbolag och säsongsbaserade bolag.

- Ett bankkontor som är öppet. Inte som nu, måste beställa tid för möte
- Att kunna sätta in kontanter på bankkontoret utan att använda ombud som ska ha betalt och fördröjer innan kontanterna finns på kontot.
- De är inte intresserade utan de ser endast risker. Vi har fört dialog med vår bank om ett lån i 15 år och betalar dyra räntor. Vi känner att vi ledsnat och kommer sälja företaget.
- Små kunder kan inte öppna nya konton/företag i sin egen bank
- Träffar på många som vill starta nytt AB (pga innovation & liknande) och de tas oftast inte emot av storbankerna utan hänvisas till nischbanker med begränsat tjänsteutbud samtidigt som innovationsmyndigheten Vinnova har rejäla summor pengar att stötta innovativa affärsidéer genom olika projektbidrag.
- Ökade svårigheter för de bolag som behöver finansiering för att investera i nya lån. Uppfattar att den ökade svårigheten är starkt kopplad till penningtvättslagen som jag uppfattar håller på att strypa sunda, friska företag.
- Spärren på överföring ligger som ett hinder hos banken, så man är tvungen att vänta till banken har öppnat. Då kan varan redan vara såld.
- Att man är tvungen att redovisa och göra kundkännedom varenda gång man ska betala något över en viss summa. De enda pengarna som finns på företagskontot är via kort betalningar och inget annat.
- Enklare kontanthantering, bättre tillgänglighet till bankkontor & lägre avgifter.
- Sedan vi bytte bank för några år sedan har vi fått tillgång till allt vi önskar oss, bra personlig rådgivning där banken tror på oss och är kreativ i sin strävan att hjälpa oss att utveckla vår verksamhet. Allt handlar om de personer man möter och sannolikt mindre om vilken bank man är kund i.